

WAT DE ZEE VERTELT

Julia Drake

Wat de zee vertelt

Vertaald door Maren Mostert

moon
young adult

Oorspronkelijke titel: *The Last True Poets of the Sea*
Oorspronkelijk uitgegeven door: Hyperion, 2019
© Julia Drake, 2019
© Vertaling uit het Engels: Maren Mostert, 2019
© Nederlandse uitgave: Moon, Amsterdam 2019
© Omslagillustratie: Katie Vernon
Omslagontwerp: Jenna Stempel-Lobell
Omslagontwerp Nederlandse uitgave: StudioSilvana
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 4791 4
ISBN 978 90 488 4792 1 (e-book)
NUR 285

www.juliadrakewriter.com
www.uitgeverijmoon.nl
www.overamsteluitgevers.nl

OVERAMSTEL

uitgevers

Moon is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn ouders, met alle liefde

De opwinding en uitdaging van de zoektocht zijn belangrijker
dan de schat zelf.

– Jacques Cousteau, *Diving for Sunken Treasure*

~~~~~

Ik kwam om het wrak te verkennen
De woorden wijzen me de weg
De woorden zijn als een scheepskaart
Ik kwam om de schade op te nemen
en de schatten die zijn overgebleven...

Waar ik voor kwam
was het wrak, niet het verhaal
het wrak zelf, niet de mythe
– Adrienne Rich, 'Diving into the wreck'

~~~~~

Welk land is dit, mijn vrienden?

– Viola, *Twelfth Night*

Proloog

Scheepswrakken: een recessief gen

Leuk weetje: mijn betovergrootmoeder was de enige overlevende van een schipbreuk.

Jarenlang vonden mijn ouders dit het bewijs dat we een sterk geslacht waren, omdat we afstamden van voorouders die deze ramp doorstonden, van echte ‘taaie doorzetters’, zoals ze hen noemden. Het overleven zit ons in het bloed: we klampen ons vast aan houten planken buiten de kust van Maine, we gaan niet dood van de kou en als we op het strand aanspoelen trouwen we, we zorgen voor nageslacht en vangen zeekreeft om onze kinderen te eten te geven. Huilen? Geen denken aan, niet bij een schipbreuk. Ook niet nodig, want als familie hebben we niet alleen geluk, we hebben geluk én we zijn taaie doorzetters.

Als kind vonden mijn jongere broer Sam en ik dat verhaal over het scheepswrak geweldig. Elke zomer wanneer we in het ouderlijk huis van mijn moeder in Maine waren, klauterden we omlaag naar de rotsachtige kust achter het huis en speelden we dat we onderwaterverkenners waren, op zoek naar het wrak van de *Lyric*. We hadden een duikbril op en droegen lege glazen flessen op onze rug die voor zuurstofflessen moesten doorgaan en zwierven tijdens laagtij net zo lang over de rotsen tot we door en door verkleumd waren en onder het viezige zeeschuim zaten. We droomden ervan het wrak

te vinden en fantaseerden over gouden munten die onder het zand verborgen lagen, bergen juwelen in getijdenpoelen bij laagwater en heremietkreeften in diamanten schelphuisjes. Maar we deden het niet alleen voor de bijzondere schatten; we wilden vooral het scheepswrak vinden, groen van de algen en glinsterend van de vissen die er rondzwommen. We wilden weten hoe groot de ramp was geweest waar onze betovergrootmoeder aan was ontkomen.

De *Lyric* was meer dan een gezonken schip, het was onze familiegeschiedenis die in de diepe zee verloren was gegaan.

*

In het ziekenhuis noemde ik de maagpomp van mijn broer voor de grap zijn snorkel en mijn moeder zei zo scherp ‘Genoeg, Violet’ dat de verpleger zijn stethoscoop uit zijn hand liet vallen. Even later betrapte mijn vader me bij de snoepautomaat, waar ik net iets te intiem stond te flirten met een jongen die net iets te oud voor me was (papa [verbijsterd, ontdaan]: Je broer ligt in het ziekenhuis en jij loopt te flirten met een bebaarde vént?). Tegen de tijd dat Sam wakker werd, zijn tanden demonisch zwart van de norit, hadden onze ouders de plannen voor deze zomer herzien: zelf gingen ze in therapie, mijn broer werd opgenomen in een psychiatrische kliniek en mij stuurden ze naar Maine. In een uur tijd was ik een slechte zus en een slechte dochter geworden, en nog een klein uur later was ik tot ballingschap veroordeeld.

Even ter vergelijking: de *Titanic* zonk in twee uur en veertig minuten. Best indrukwekkend om sneller dan het grootste scheepswrak van de twintigste eeuw zo diep te zinken. Vooral als je bedenkt dat ik pas zestien was. Ik had mijn rijbewijs nog niet eens, maar ik was in ieder geval nu al een expert op het gebied van rampen.

Deel 1

HET SCHEEPSWRAK

Je bent zo **dapper**

De dag waarop ik naar Lyric vertrok scheerde ik mijn hoofd kaal. Als voorzorgsmaatregel, zou je kunnen zeggen.

Er was een week voorbijgegaan sinds het incident in het ziekenhuis en het was alweer midden juni en heerlijk weer in New York, het perfecte weer om een ijsje te eten bij Mister Softee, terwijl je je probeert voor te stellen dat je broer in een psychiatrische kliniek zit.

Ik pakte niet veel spullen in voor mijn verbanning en liet de leggings die ik altijd droeg en mijn eyeliner thuis. In plaats daarvan nam ik twee gebleekte spijkerbroeken van mijn vader mee, zes saaie T-shirts, een parfumvrije lippenbalsem die ik al jaren had liggen, en een stapel katoenen ondergoed. Ik had Sams exemplaar van *Diving for Sunken Treasure* bij me om in het vliegtuig te lezen, maar hield het boek de hele vlucht op mijn schoot zonder het open te slaan. Het papiertje waar mijn moeder het adres van mijn broers behandelcentrum in Vermont op had geschreven, had ik erin gestopt. Ik was van plan hem een brief te sturen en nadat ik de hele ochtend had lopen wikken en wegen over wat ik hem zou schrijven, kon ik niets beters bedenken dan: *Lieve Sam, sorry dat ik liep te flirten nadat jij er een eind aan probeerde te maken, dat zet ik nu recht. Stap één: helemaal kaal! Stap twee: slecht gekleed! ps. Is de befaamde ahornsiroop lekker?*

Ik hoef waarschijnlijk niet te zeggen dat mijn eerste versie hier en daar nog herzien moest worden.

De vlucht naar Portland duurde drie kwartier en de stewardess

vroeg me een paar keer hoe ik me voelde. Ze deed ijsklontjes in mijn sinaasappelsap en gaf me echte Milano-koekjes in plaats van de merkloze biscuits die ze aan de rest van de passagiers gaf. Toen ik van boord ging, klampte ze me aan en vertelde me met tranen in haar ogen – haar wimpers waren zwaar aangezet met paarse mascara, viel me op – dat een nicht van haar afgelopen jaar ook een chemokuur had ondergaan.

‘Je bent zo dapper,’ zei ze tegen me.

Ik was stomverbaasd en kon alleen maar knikken. Ze gaf me twee plastic geluksvleugeltjes en liet me weten dat ze aan me zou denken. Mezelf opnieuw uitvinden ging tot nu toe matig.

‘Je haar!’ bulderde mijn oom Toby toen hij me in de aankomsthal tegemoetliep.

Hij omhelsde me stevig en ik zakte een beetje door mijn knieën zodat ik de goede lengte had om mijn hoofd tegen zijn schouder te drukken. Toby’s flanellen overhemd rook naar meel en gist – van de bakkerij, vermoedde ik – wat me een vertrouwd gevoel gaf, en in de verte rook ik ook een vleugje van mijn moeders ochtendgeur, hoe ze rook voor ze naar haar werk in het ziekenhuis ging (na haar werkdag rook ze naar desinfecterende handzeep en latex). Ik drukte mijn gezicht even wat inniger tegen zijn schouder en kneep in de plastic geluksvleugeltjes tot ze in mijn handpalm prikten.

‘Alles oké, meid,’ mompelde Toby. ‘Ik heb je.’

Uiteindelijk duwde hij me bij mijn schouders naar achteren en nam hij me van top tot teen op. Hij was bijna tien jaar jonger dan mijn moeder, maar zijn gebruide gezicht was gerimpeld als dat van een oude boskabouter, verweerd en vriendelijk. Hij had genoeg haar op zijn hoofd voor ons allebei, het was zandblond en sluik en opgebonden in een warrige knot in zijn nek. Hij bekeek me net zo lang tot ik mijn blik neersloeg, ongemakkelijk onder zijn aandacht.

‘Leuke gympen,’ zei ik. Zijn geruite hoge Converse-gympen waren kapot bij de naden en zaten onder de koffievlekken, ze waren net zo vies als mijn eigen witte paar.

‘Slecht voetbed. Wees zuinig op je voetzolen nu je nog jong bent, meid.’

Ik rolde met mijn ogen. Mijn voetzolen waren wel het minste waar ik me zorgen om maakte op dit moment.

‘Je nieuwe kapsel staat je goed,’ ging Toby verder. ‘Je ziet er leuk uit met die nieuwe look, vooral dat kaalgeschoren hoofd. De laatste keer dat ik je zag, leek je op een... hoe noem je dat? Een celebrity?’

Ik grimaste.

‘Maar nu lijkt je meer op een zeehondenjong.’

‘Ik zie eruit als een heks met haaruitval.’

‘Zo ken ik je weer, met je Violet-humor. Heb je je vernietigende blik nog geoefend?’

‘Elke dag een halfuur voor de spiegel.’

‘Hm. Mooi zo. Oefening baart kunst, zeggen ze. Daarom zakken mijn meringues altijd in waarschijnlijk... Luister, meissie, met het risico dat ik heel ouderwets overkom,’ zei hij, ‘ga eens rechtop staan.’

Ik kromp ineen, want sinds het ziekenhuisincident had ik niet mijn vernietigende blik geoefend, maar mijn ingezakte houding. Dat was stap drie van mijn meesterplan, na het haar en de outfit. Ik wilde namelijk minder ruimte innemen, of eigenlijk minder zijn: stilletjes en rustig. In elkaar gedoken. Niet zoals ik normaal gesproken ben. Ik worstelde met mijn lange lijf, maar als ik mijn schouders liet hangen kon ik doorgaan voor één meter zesenvijftig, misschien zelfs voor één vijfenvijftig, in plaats van mijn één meter tachtig.

Oké, tel er nog maar één centimeter bij op voor mijn ware lengte.

Met één meter eenentachtig behoorde ik tot een kleine één procent van de totale vrouwelijke bevolking in Amerika. Toen ik opgroeide was ik de droom van elke basketbal-, zwem- en volleybal-trainer geweest, tot ze zich realiseerden dat ik nul komma nul interesse had in sport en ook geen enkel talent had op dat gebied. Ik was alleen geïnteresseerd in theater – nee, hét theater, vooral musicals vond ik leuk. Tapdance, dansen en zingen waren helemaal mijn ding en ik droomde ervan om in de toekomst op Broadway te staan. Niet

dat het nu nog uitmaakte. Met mijn theatercarrière was het net zo afgelopen als lang geleden met de dino's.

'Kom op, verpest je lengte nou niet. Wees er trots op, je hebt de goede genen!'

Toen rechtte ik mijn schouders en torende ik in mijn volle lengte boven mijn oom uit. Alsof hij het verschil in postuur nog eens extra wilde benadrukken ging hij op zijn tenen staan om de gemillimeterde donzige haartjes op mijn hoofd te aaien.

Ik duwde zijn arm weg. 'Ik ben geen hónd, Toby.'

'Maar als je dat wel was, zou je een Deense dog zijn.'

Typisch mijn oom: hij weet áltijd wat hij moet zeggen, daar kun je gif op innemen.

*

Lyric was vier uur rijden in noordelijke richting, en we reden stapvoets over de tolgeweg van Maine vanwege de stroom aan toeristen en wegwerkzaamheden. Ik deed het raampje open en ademde diep in: het was drie jaar geleden dat ik met mijn ouders en broer in Maine was geweest, maar de scherpe zilte zeelucht was nog precies zoals ik me herinnerde. Net als het gevoel dat de beschaving geleidelijk afnam naarmate we noordelijker kwamen. De toeristische trekpleisters maakten plaats voor groezelige vissersdorpjes en de huizen langs de weg zagen er vervallen uit, tot het uiteindelijk niets meer dan leegstaande bouwvallen waren. Lyric was een klein dorp, verwaarloosd, verloren en vergeten. Niet dat ik er nou een punt van wil maken, maar mijn ouders hadden me hier met een goede reden naartoe gestuurd.

'Beschouw het niet als straf maar als een kans,' had mijn moeder me op het hart gedrukt. 'Met minder afleiding is het misschien makkelijker om de romantische zender voorlopig uit te zetten.'

Maar ik was haar twee stappen voor. Na mijn gigantische blunder bij de snoepautomaat had ik alles wat maar op flirten en flikflooiën

leek afgezworen, net als alles wat daartoe kon leiden: mijn lange wilde haren, mijn voorliefde voor tequila en mijn hardnekkige harteloosheid. Mijn behoefte om altijd in het middelpunt te staan. In Lyric zou ik niets zijn. Misschien zou ik zelfs wel helemaal verdwijnen.

‘Wat ben je stil, meid. Ik zou haast vergeten dat je er was,’ zei Toby.

Mijn plan werkte nu al.

*

Net op het moment dat de omgeving me bekend voor begon te komen, had mijn telefoon geen bereik meer. We kwamen langs het verweerde bord van het Lyric Aquarium, de visafslag en de haven. We reden voorbij het dorp door het naaldbos, via de lange verwaarloosde oprijlaan naar het huis van mijn oma, dat nu van Toby was. Ik hield mijn adem in tot we er waren, een gewoonte die ik had overgehouden aan een spelletje dat ik vroeger speelde met Sam.

Vlak voordat ik het niet meer uithield kwam het huis in zicht. Het was een victoriaans pand met een torentje, omgeven door de grijze, met boten bezaaide zee, door weer en wind aangetast, vochtig en vol ernstige houtrot. Er had zich eens een familie wasberen in de toren genesteld, die de hele nacht door druk kwebbelden. Maar tegen de achtergrond van het water was het huis voor mij nog steeds als Botticelli's *Venus*. Wat licht in mijn hoofd ademde ik uit.

‘Wil je dat ik een tent voor je opzet, boven in de toren?’ vroeg Toby.

‘Niet als de wasberen er nog zijn.’

‘Ik geloof dat Maude en haar jongen uiteindelijk groenere weiden hebben gevonden,’ zei hij. ‘Jij en Sam waren zo schattig daarboven. Kamperen en marshmallows roosteren in het vuur. Het huis bijna in brand laten vliegen...’

‘Ik hou het liever bij een gewoon bed, dank je,’ liet ik hem weten.

‘Ben je eindelijk volwassen geworden, Violet? Ik waarschuw je: ouder worden is duur en heel saai.’

‘Saai is misschien wel leuk voor de verandering,’ zei ik.

Ik stapte uit en sloeg mijn portier per ongeluk hard dicht.

Binnen verontschuldigde Toby zich voor de rommel maar het viel me amper op, omdat ik nog geen stap over de drempel had gezet of *bám*: ineens was het weer de laatste zomer dat ik hier had gelogeed. Ik was dertien; Sam twaalf. Hij at drie weken lang alleen maar groene appels en dronk earlgreythee. In die tijd droeg ik een plastic choker die afgaf op mijn huid en een patroontje achterliet. We deelden een logeerkamer zoals altijd maar we kletsten niet als we in bed lagen. Sam was toen voor het eerst begonnen met tandenknarsen in zijn slaap.

In de keuken speelde Toby de perfecte gastheer en schonk een glas citroenlimonade in, waar hij een takje verse munt in deed. Daarna schonk hij een biertje voor zichzelf in. Een pilsje, licht en fris. Ik roerde met mijn takje munt alsof het een cocktailrietje was.

‘Geen bier voor mij, oom Toby? Mooi is dat!’

Geschrokken keek hij me aan.

‘Grapje. Rustig maar.’ Bier was een van de dingen die ik niet zou missen uit het leven dat ik had afgezworen; niet heel erg, in elk geval.

‘Violet...’ begon Toby. Aan zijn gezicht kon ik zien dat hij een Goed Gesprek wilde beginnen. Kon niemand meer gewoon om een grapje lachen?

‘Ik ga naar buiten, een frisse neus halen,’ liet ik hem weten, waarop ik opstond en door het huis liep. Het was er niet echt een rommeltje maar vooral een volgestouwde bende. Mijn moeder klaagde altijd dat mijn oma last had van verzamelwoede. Ze overleed toen ik vijf was en mijn opa nog veel eerder. Het leek erop dat Toby dit van haar had geërfd. Overal waar je maar keek lagen boeken, er stonden prullen op de gekste plekken, er lag een verzameling schuimrollen en de vele tafels stonden vol met theeservies. Een berg laarzen naast

een laarzendroger (in júni), een paar Batman-legopoppetjes op de schoorsteenmantel, nog meer boeken, één hockeyschaats op de salontafel en op de bank een knuffelcavia in een uit elkaar gevallen blender.

Ik baande me een weg door de hobbykamer naar de eetkamer, die redelijk opgeruimd was, op alle puzzelstukjes na waar de grote tafel mee bezaaid lag. Op de doos stond een afbeelding van een scène uit *De Tovenaar van Oz*. Oost west, thuis best, dacht ik sarcastisch. In de woonkamer stonden een koperen telescoop en een oude wereldbol, waar USSR op stond in plaats van RUSLAND, herinnerde ik me. Ze waren beide bedekt met een dikke laag stof. Ik moest ervan niezen terwijl ik de deuren van de glazen schuifpui naar de achtertuin openschreef.

Voor de geur van dennenbomen zou ik het stof en een heel léger wasberen trotseren. Het uitzicht was spectaculair, zoals mijn vader altijd zei. Voorbij het verwilderde gazon en het met onkruid overwoekerde bloemenperk strekte de oceaan zich eindeloos uit. Aangemeerde boten dobberden onder me in de diepte en vogels zweefden in de lucht. Onder aan de heuvel was het strand waar Sam en ik als kind speelden. De rotsen leken kleiner, misschien door de erosie van zand en zout water. Of was het rotsachtige strand altijd al zo klein geweest?

Ineens dook Toby naast me op. ‘Weet je nog welke spelletjes jullie hier op het gras deden?’

‘Ik wil het niet weten,’ zei ik.

‘Ik kan me nog herinneren dat je “Greased Lightnin” zong, met een croquethamer als microfoon. Sam deed de koortjes.’

‘Het was een ramp.’ Ik huiverde om mijn woorden kracht bij te zetten.

‘Hoezo? Je had talent! Je hébt talent.’

‘Dat doe ik niet echt meer,’ vertelde ik hem. ‘Optreden, bedoel ik.’

‘Waarom niet?’

Omdat (a) zingen alleen maar tot ellende leidde en (b) ik opwindendere buitenschoolse activiteiten had gevonden.

‘Gewoon, daarom,’ antwoordde ik ontwikkend.

Toby nam een slok bier. ‘Je ouders vertelden me dat het ruige stadsleven een beetje uit de hand liep. Heeft het daar soms iets mee te maken?’

Wat stom van me om te denken dat we dit gesprek konden vermijden. Natuurlijk zou Toby beginnen over wat er het afgelopen jaar was gebeurd.

O, ehm... Vi, wat was er nou toch precies aan de hand toen mijn zus me totaal hysterisch opbelde om me te vragen of je de zomer bij mij kon doorbrengen?

Ik wist dat mijn oom het goed bedoelde, maar ik verstijfde van zijn poging om een vertrouwelijk gesprek te voeren. Ons contact was hiervoor altijd heel gewoon dat van oom-en-nichtje geweest, leuk en onschuldig: dierentuinbezoekjes, te late verjaardagskaarten met dikke luiaards erop. Ik had absoluut geen zin om met hem over mijn Wilde Jaar te praten, en ook niet over Sam of de complete ontwrichting van ons gezin. Wat kon ik hem zeggen, of wie dan ook? Sam wás totaal de weg kwijt en ik ráakte totaal de weg kwijt. Punt.

Toby wachtte op mijn antwoord.

‘Wat nou, “ruig”? Mijn sletterige gedrag was vrij normaal, niets extreems. Maar Sam is wat anders. Een fles met driekwart liter vloeibare paracetamol leegdrinken? Dát is pas ruig. Zeker voor hem.’

Toby floot zachtjes en lang. Ondertussen stelde ik me voor hoe alle boten op zee zouden zinken: een brekende mast, een romp die in tweeën spleet op een koraalrif, misschien. Of vermorzeld door een reusachtig, uitgehongerd zeemonster.

‘Dus je wilt er niet over praten,’ concludeerde Toby.

‘Ik wil alleen nog maar verdwijnen.’

‘Veel succes dan, met dat kale hoofd van je in een klein dorp als dit.’

Ik gooide het restje citroenlimonade tussen het schaduwkruid.

‘Bedankt voor de limonade.’ Ik meende het oprecht, al begrijp ik nu dat dit moeilijk valt te geloven.

*

Boven, in de blauwe kamer, die ik altijd met mijn broer had gedeeld, met twee dezelfde harde bedden, lampen met stukjes zeeglas die ik telde om in slaap te vallen en een kast vol Nancy Drew-boeken, gaf mijn telefoon aan dat hij verbinding aan het maken was...

Ik was nooit goed geweest in het onderhouden van contacten. Uiteindelijk haakte het handjevol vrienden en vriendinnen van de zomerschool af en zelfs de telefoontjes en berichtjes van mijn vrienden in de stad liet ik onbeantwoord. Misschien was dit allemaal een goede oefening geweest voor dit moment. Door de jaren heen had ik zonder erbij stil te staan sterke ‘verdwijnspielen’ getraind.

Ik zette mijn telefoon uit en *poef*, ik was verdwenen.

Vraag mij hoe je zeekeien **redt**

Met één telefoontje hadden mijn ouders me als vrijwilliger aangemeld bij het Lyric Aquarium, een van de traditionele toeristische trekpleisters in het dorp. Blijkbaar word je zonder meer aangenomen als je betovergrootouders ruim een eeuw geleden hun steentje bijdroegen aan het oprichten van een lokaal aquarium, zelfs als je geen enkele ervaring hebt en helemaal niet geïnteresseerd bent in vissen. ‘Vriendjespolitiek op z’n best,’ had ik tegen mijn vader gezegd.

‘Misschien steek je er wat van op,’ was zijn reactie.

‘Je weet toch wel dat Sám degene is die gek is op aquariums?’

Mijn vader had onder zijn bril in zijn ogen gewreven. ‘Ik weet dat dit misschien als een verrassing voor je komt, Violet, maar we doen ons best. Geef de vissen een kans, oké?’

‘Ik bedoelde gewoon...’ Maar ik wist niet precies wat ik had bedoeld, ik wilde Sams naam alleen hardop uitspreken.

Mijn eerste werkdag was op een dinsdag, twee dagen na mijn aankomst in Lyric. In de schemerige keuken vond ik die ochtend een kaneelbroodje en een briefje waarop stond geschreven: *Ze mogen blij zijn met jou, liefs, een spook. PS Toby's werkdag begint om 5 uur maar hij zegt hallo. PPS Bel je moeder!* Er zat een laagje frosting op het kaneelbroodje, wat zo waanzinnig lekker was dat ik zelfs het bord schoonlikte.

Het was een kwartiertje fietsen naar het aquarium, voorbij het centrum van het dorp. Eerst fietste ik rustig, blij dat ik in de spijker-

broek van mijn vader gewoon adem kon halen, al was hij wel iets te kort voor mij. Daarna versnelde ik, en het was een hele opluchting dat ik geen zware oorbellen en bungelende armbanden meer droeg, geen dikke zwarte eyeliner meer op had en bevrijd was van mijn lange haar. Met die look had ik voorgoed afgerekend, dat was zeker. In die kleren had ik me toch nooit echt mezelf gevoeld. In het beste geval had ik eruitgezien als het soort meisje dat je graag op je feest wilde en in het slechtste geval was wat ik aanhad echt ongepast. Na mijn broers zelfmoordpoging, bijvoorbeeld, was het dus ongepast. Toen had ik mijn minishorts aan, een afgeknipte spijkerbroek, die zo mini-mini was dat je de onderkant van mijn billen kon zien als ik een trap op liep. En een superdun katoenen topje zonder beha, waardoor mijn tepels, die hard waren omdat het zo koud was in het ziekenhuis, nogal opvielen. Wat had ik wanhopig naar een wijde sweater verlangd, of een jas, iets wat gepast was en beter voelde.

Dat bleek een herenspijkerbroek en een kaalgeschoren hoofd te zijn.

Ik reed nu het dorp in langs de outdoorwinkel, Toby's bakkerij en de hotdoggentent; de viskraam, de bioscoop en het Koreaanse restaurant. En de enige bar, de verloederde Lyric Pub, waarvan de rolluiken altijd waren gesloten. Daarna kwam ik langs de souvenirwinkels en sloeg ik de hoek om een zijstraat in, waar Treasures of Atlantis zat, wist ik, het zogenaamde Wonder Warenhuis waar Sam en ik vaak op regenachtige dagen naartoe gingen. Ik had hem er een keer toe gedwongen een tijgeroogsteen te jatten en toen hij dit later aan onze moeder opbiechtte, zweeg ik hem dagenlang dood.

Van het ene op het andere moment waren de winkels verdwenen en was ik in de haven, waar ik afstapte om het zadel van mijn fiets iets hoger te zetten. Een eind verderop waren kerels in waadpakken en met beanies op een vissersboot met de naam *Sheila* aan het lossen. Sam en ik vonden het vroeger leuk om namen voor boten te bedenken en uiteindelijk waren we het erover eens geworden dat HMS *Promise and Discipline* de beste was. We waren toen zes en

zeven en mama was niet meer bijgekomen van het lachen toen ze het hoorde. 'Jullie moeten eerst leren zeilen voordat je je boot een naam geeft,' had ze lachend uitgebracht. En papa had beweerd: 'Ik weet niet, ik vind het wel grappig dat ze de enige kinderen in Maine zijn die dat níét kunnen.'

Mijn zadel had de goede hoogte en ik was er bijna toen de ze-nuwen toesloegen. Wat had ik bij het aquarium te zoeken? Ik wist níets van de oceaan. Niet zoals Sam. Zijn favoriete plek op de hele wereld, na het strand achter het huis van mijn opa en oma, was de 'Irma and Paul Milstein Family Hall of Ocean Life'-zaal in het natuurhistorisch museum (door de ontelbare keren dat we er waren geweest stond de belachelijk lange naam voor altijd in mijn geheugen gegrift). Toen Sam dertien was, had hij een gedicht over een kwal geschreven dat hij naar een van de conservators had gestuurd. Dat had haar zo ontroerd dat ze ons uitnodigde voor een persoonlijke rondleiding en een kijkje achter de schermen. Ik was veertien en herinner me voornamelijk nog mijn stevige kater.

Sam deed me sowieso een beetje aan een kwal denken: doorschijnend, slungelig en haast lichtgevend. Hij was een stadskind, maar voelde zich er niet thuis; de hectiek, het verkeer en de drukte waren hem te veel. Ik bloeide er op en hij verlepte er. Als vijftienjarige puber ging hij liever een uur lopen in plaats van een kwartier in de metro te zitten. Toen hij vijf was stortte hij zich een keer languit op de stoep voor de ingang van de metro en ging liggen schreeuwen. Voorbijgangers sloegen hun handen voor hun oren en wierpen mijn moeder afkeurende blikken toe. Ik weet nog goed dat ik het strooizout op de stoep aandachtig bestudeerde terwijl ik binnensmonds 'Sixteen Going on Seventeen' zong om de tijd door te komen. Als hij eenmaal een driftbui had was er geen land meer met hem te bezeilen, we konden alleen maar wachten totdat hij uitgeput was van het schreeuwen. Dan tilde mijn moeder hem op, stapte ze met ons in een taxi en kwamen we te laat voor waar we ook naartoe op weg waren: een verjaardagsfeestje/de bioscoop/de kinderpsycholoog.

Sams officiële diagnose was nogal ingewikkeld. Depressie, angst, en symptomen van een eetstoornis, waarvan zijn psychiater beweerde dat het samenhang met bepaalde kenmerken van een obsessief-compulsieve stoornis. Maar deze mondvul dekte de lading naar mijn idee nauwelijks.

Want hoe zat het dan met de manier waarop Sam leek te flikkeren als fluorescerend licht? Of hoe hij zich af en toe op de gekste plekken verstopte – onder een tafel, bijvoorbeeld, of op een afgelegen openbaar toilet. En daarbij kwam dat hij ondanks dit alles uitblonk op school en het lievelingetje van elke docent was.

Maar thuis was hij altijd het probleemgeval. Behalve het laatste jaar, toen ik dat was.

*

Het Lyric Aquarium was in mijn herinnering indrukwekkend, maar toen ik het die ochtend zag, was het eerste woord dat in me opkwam ‘soepzootje’, een sjofele boel. Het gebouw was achthoekig, en was ooit blauw geschilderd geweest, maar was nu verweerd en had dezelfde grauwgrijze kleur als de vitaminepillen waar ik als kind van moest kokhalzen. Binnen rook de hal naar zeewater en bederf, en de balie, een goedkope opklapbare tafel, was bedekt met een dun laagje stof. Het pronkstuk van de hoofdzaal was een bassin waar je de vissen in mocht aaien, er zwommen voedsterhaaien en zeekomkommers in rond. In een ander bassin zwommen roggen en andere platvissen, die met een norske uitdrukking langzaam met hun lijf flapperden. Aan het plafond hing een of ander geraamte, bevestigd met visdraad. Een zieke walvis? Een reuzentonijn? Het was best gênant dat ik echt geen idee had.

‘Violet?’

Een blanke dame met wit haar, in een zwarte fleece en hoge bruine kaplaarzen, kwam met grote stappen op me aflopen, op de voet gevolgd door een wolfshond. Dat moest Joan zijn, de directrice van

het aquarium. Ze glimlachte van oor tot oor terwijl ze haar hand naar me uitstak.

‘Goeie genade, zeg! Wat ben jij gróót geworden! Zo volwassen!’ zei ze verbaasd, en ze schudde mijn hand zo enthousiast dat mijn biceps mee schudde. ‘Ik weet dat het een paar jaar geleden is, maar wow!’

‘Sorry, hebben wij elkaar al eens ontmoet?’

‘O, dat weet je vast niet meer, je was nog een kleine meid.’

Ik keek van de hond naar Joan en realiseerde me ineens dat we elkaar inderdaad al eens hadden gezien. Maar wat wil je? Ik was toen net dertien en had meer aandacht gehad voor de knappe vrijwilliger dan voor haar, maar...

‘Hoe is het met je ouders? En je broer? Weet je dat ik het gedicht dat hij heeft geschreven tijdens een van onze workshops diepzeewezens nog steeds heb? Het hangt in mijn kantoor. *Of het nou de kleine zeelak of de grote blauwe vinvis is, iedereen heeft gevoelens.*’

Blijkbaar stond ik niet in één Amerikaanse staat in Sams intellectuele schaduw, maar in wel twee.

‘We zijn zo blij dat je er bent. Onze eigen Rudolph! Je oma was een lieve vrouw. Ze hielp me af en toe met onderzoek.’

‘Mijn achternaam is Larkin. Van m’n vader.’

‘Hier zul je altijd een Rudolph blijven. Jij bent degene die hier in Lyric het dichtst in de buurt komt van een plaatselijke bekendheid.’

De hond begon te blaffen. ‘O, stil maar, Boris, het leven bestaat niet alleen uit winnen of verliezen. Hij is jaloers,’ fluisterde ze samenzweerderig, waarop ik zwakjes naar haar glimlachte. Van mij mocht Boris de titel van plaatselijke bekendheid houden.

Joan gaf me een informatiemap waarop stond: LYRIC AQUARIUM EN OCEANOGRAFISCH EDUCATIECENTRUM, CURSUSHANDLEIDING, en twee fel blauwgroene T-shirts met op de achterkant de opdruk: VRAAG MIJ HOE JE ZEEKOEIEN REDT. Voordat ik de instructie op de T-shirts kon opvolgen zei Joan: ‘Orion kan er elk moment zijn. Hij

is onze kanjer, hij werkt hier het hele jaar door en hij zal je inwerken. Echt, dit is geweldig! Wij zouden niet bestaan zonder jouw voorouders!’

‘Ik ook niet. Maar dat zou misschien beter zijn geweest voor iedereen.’

Even knipperde ze met haar ogen, toen barstte ze in lachen uit. ‘Grapjas!’ Daarna begon ze over mijn werkschema te ratelen. ‘Het is maar parttime, dinsdag tot en met vrijdag, vooral zomerkampexcursies, al worden die helaas niet druk bezocht... Eerlijk gezegd is het een dooie boel hier, omdat er een veel moderner aquarium in de buurt zit, op een klein halfuur hiervandaan, en ze hebben net pinguïns gekregen, dus...’

Ik bladerde door de map en wierp een vluchtige blik op paragrafen met koppen als ‘flora en fauna van de zee’, ‘kustverschuiving’ en ‘thermohaliene circulatie’. Er was ook een heel hoofdstuk gewijd aan ‘Maines natuurwonderen’, waaronder de kalkstenen kliffen van Fabian’s Bluff, de Old Sow Whirlpool – de grootste draaikolk op het westelijk halfronde – en de Desert of Maine (geen echte woestijn maar een uitgestrekt duingebied, ontstaan door gletsjerafzettingen uit de ijstijd!) Moest ik dit echt allemaal uit mijn hoofd leren?

‘Doen jullie nog getijdenpoelexcursies?’ vroeg ik. ‘Die vonden mijn broer en ik vroeger zo leuk.’

‘Nou-ou-ou...’ Joans stem klonk piepend hoog. ‘Er is de afgelopen jaren wat gesnoeid in ons aanbod. We zijn helaas een deel van de subsidie kwijtgeraakt, waardoor sommige activiteiten zijn komen te vervallen. Daarom zijn we tegenwoordig op maandag gesloten, snap je?’

‘O.’ Misschien maar beter ook. Het laatste wat ik op mijn geweten wilde hebben, was een kind dat uitgleed over een zeester en een gat in haar hoofd viel op een rots. ‘En de zee kreeftdemonstraties?’

‘Wat goed dat je dat nog weet!’ zei ze uitgelaten. ‘Maar nee, die doen we ook niet meer. Er heeft zich een... incident voorgedaan.’ Ze maakte met haar handen een knijpende beweging in de lucht.

‘Ik blijf erbij dat onze kreeft werd uitgedaagd, maar...’ Ze haalde haar schouders op. ‘We hebben dit jaar niet zo’n groot aanbod. Hoe dan ook: blij je aan boord te hebben. Je gaat hier mooi werk doen.’

Boris trok zijn wolfshondenwenkbrauwen op. Hij had me al helemaal doorgrond.

‘Ik moet je papieren in orde maken, maar voel je vrij om rond te kijken. Verken de boel maar. Daar zijn we voor.’

Joan verdween naar boven met Boris in haar kielzog. Mijn verkennende rondje werd een desillusie. De hoofdattractie was een (toegegeven: indrukwekkende) grote blauwe kreeft die Katrien heette, maar verder was er niet veel bijzonders te zien. Langs één muur stond een bak van ongeveer een meter, met zand en verdord gras, met een bordje: GRASSEN EN PLANTEN LANGS DE KUST VAN MAINE. Er waren een verouderde zeekaart die dode koraalriffen aanduidde, met het onderschrift HELP ONS ECOSYSTEEM TE REDDEN, een tamelijk nietszeggende tentoonstelling over de Golf van Maine, en op de koop toe OEROUDE ZEEMONSTERS, met een aantal bar slechte illustraties van de legendarische Cassie, de zeeslang uit Casco Bay, Maine, gemaakt door bedroevend talentloze kunstenaars. Zelfs de kleine souvenirwinkel in de hoek was deprimerend. Naast porseleinen beeldjes van Cassie en t-shirts van het Lyric Kreeftenfestival, verkochten ze zonder enige schaamte zeekomkommerknuffels met uitpuilende ogen die schandalig veel op een fallus leken. Dat was alles.

De Geschiedenis van Lyric was de enige expositie waar ik wat langer bij bleef staan, omdat die over mijn voorouders ging, de stichters van het dorp. In een glazen vitrine stond een modelstoomboot, de *Lyric*, met een laagje stof op het dek. Daarnaast een computerzeekaart met de vaarroute van het schip in een rode stippellijn over de Atlantische Oceaan – de technologie was afgekeken van *The Muppet Movie* – tot de stippellijn op een paar kilometer van de kust van Maine uit elkaar spatte. Kleine geanimeerde poppetjes dobberden op het water rond. Eentje zwaaide wild naar de kust. Het beeld-

scherm knipperde en herstartte, nu met het poppetje dat Fidelia voorstelde, die in een eindeloze *loop* haar veiligheid tegemoet zwom.

‘Sisyphuswerk’ was het dure woord waar ik naar zocht.

Ik liep door, naar een foto van mijn betovergrootouders, Fidelia en Ransome, op hun huwelijksdag. Een kopie van dezelfde foto stond op de overvolle schoorsteenmantel in onze woonkamer, maar die had ik nooit echt goed bekeken. Nu ik hem van dichtbij bekeek, zag ik dat Fidelia van top tot teen in een kanten, hooggesloten jurk gekleed was, en een lange sluier droeg. Ze hield een boeket vast dat haar handen bedekte met bladeren aan takken die bijna tot haar knieën reikten. Ransome stond met zijn hoed onder zijn arm naast haar. In die tijd was het niet de gewoonte om te lachen voor de foto, maar toch glimlachte hij – waarschijnlijk verrukt over zijn geluk. Ik gaf hem groot gelijk. Zelfs bedekt met kant zag mijn betovergrootmoeder er sexy uit.

Het informatiebordje dateerde de foto op vijf jaar na de schipbreuk. HUN LIEFDE WAS ONZE OORSPRONG stond erbij.

Ik was vergeten dat dit het officieuze dorpsmotto was. Echt de perfecte plaats om de romantische zender uit te zetten en de romantiek af te zweren, mama.

Starend naar de foto probeerde ik erachter te komen of ik er ooit zo gelukkig uit zou zien, laat staan zo gelukkig zou zijn, toen er iemand op mijn schouder tikte en ‘Hé, hallo, man’ zei.

Toen ik me omdraaide gebeurden er twee dingen op hetzelfde moment:

- 1 De persoon die ik zag, realiseerde zich dat ik geen man was;
- 2 Ik realiseerde me dat de persoon die ik zag wel een man was. En niet zomaar een, maar de knapste die ik ooit had gezien. Al was ‘knapste’ te zwak uitgedrukt en deed het hem geen recht, omdat hij zoveel meer was. Hij kwam in aanmerking voor het certificaat ‘hotter dan hot’ en liet je knieën zodanig knikken dat geen andere jongen dat ooit zou kunnen overtreffen.

Hij had warrig bruin haar, een gladde olijkleurige huid en grijs-groene ogen; gebarsten roze lippen, gespierde schouders en een brede borst, waardoor zijn blauwgroene aquarium- τ -shirt strak zat. Zijn wenkbrauwen waren adembenemend; ik had niet geweten dat wenkbrauwen je de adem konden benemen. Ze waren licht gebogen en fijn en gaven zijn gezicht een aandachtige uitdrukking. Mijn oog viel op een tattoo op de binnenkant van zijn arm, maar hij schoof de paarse hoes van een broodtrommel die over zijn schouder hing recht en ik kon net niet zien wat het voorstelde. Een milieubewuste god met goddelijke wenkbrauwen en een tattoo? Laat maar komen!

De door-mijn-knieën-zakkentest: hij was zelfs gróter dan ik.

Ik weet het. Had ik niet letterlijk mijn hoofd kaalgeschoren om iedereen bij me weg te houden? Had ik de liefde niet afgezworen? Was ik zo door lust verblind geweest dat ik niet eens had gezien wat mijn jongere broer doormaakte, zelfs niet toen hij in het ziekenhuis lag?

Maar, maar, máár... Als je Orion Lewis' wenkbrauwen eenmaal had gezien... in hun goddelijke pracht... kan ik je dit zeggen: je zou me meteen begrijpen.

‘O,’ zei hij, zijn heerlijke je-weet-wels optrekkend. ‘Shit!’

‘Verrassing,’ zei ik.

Hij keek me stomverbaasd aan. ‘Ben je...?’

Een lekkere meid die heerlijk kan zoenen? En de pil slikt?

‘Een vrouw?’ opperde ik.

‘... de nieuwe medewerker?’

Ik hielp mezelf aan de prioriteiten in mijn nieuwe leven herinneren: het celibaat, verdwijnen.

‘Ja. Ik ben Violet.’

‘Ah. Je bent... wow. Ik dacht...’ Hij zocht naar woorden, friemlend met de riem van zijn broodtrommel, die zijn τ -shirt omlaagtrok en een gebruinde schouder ontblootte. In een ander leven had ik mijn tanden erin gezet.

Hij gebaarde naar zijn hoofd. ‘Sorry. Ik dacht dat je een jongen was.’

‘Maakt niet uit.’ Ik haalde mijn schouders op. ‘Dat dacht ik ook van jou.’

Hij schoot hortend in de lach en ik zag een spleetje tussen zijn tanden. Het stond hem goed en ik was blij dat hij kennelijk geen beugel had gehad om het weg te werken.

‘Als jij Orion bent, ben jij hier de werknemer van de maand, heb ik gehoord,’ zei ik.

‘Ik ben min of meer de enige medewerker. We zouden in de nesten zitten als ik geen werknemer van de maand was.’

‘Dus we zijn maar met z’n tweetjes?’

‘En Joan en Boris,’ zei hij. ‘Kom, ik zal je rondleiden.’

Hij leidde me naar boven naar een soort kantine die vreselijk naar vis stonk, met een wiebelige tafel, een industrieel formaat vriezer en een enorme bruine zitbank waar de waardige Boris pontificaal op lag, zijn voorpoten keurig gekruist. Vreemde organismen dreven in foetushouding in potten met groenig water, die op het aanrecht stonden; de planken lagen vol met stukjes gedroogd koraal en de broze schaal van een degenkrab. Orion manoeuvreerde zich tussen kartonnen dozen door die vol zaten met aquariumprullen voor de verkoop, om de oren van de hond te kroelen, en Boris, die verwaande hufter, gaapte triomfantelijk naar mij.

Orion deed de vriezer open en trok er een zilverkleurige emmer uit waar VOER op stond. De stank van dagen oude vis vulde de kamer. Ik huiverde, denkend aan de arme maag van Katrien de kreeft.

‘Ben je biologiestudent, of zo?’ vroeg ik hem.

‘Niet echt.’ Hij haalde een opgevouwen papieren servetje uit zijn broekzak en stopte het onder een poot van de wiebelende tafel voordat hij de emmer erop neerzette. ‘Ik doe na de zomer eindexamen. Van de middelbare school. Jij?’

‘Vijfde klas.’

‘Als je zo lang bent, schatten mensen je ouder in. Dat hoeft ik jou denk ik niet te vertellen.’

Ik schudde mijn hoofd. Hij ritste de hoes van zijn broedtrommel

open en haalde er een plastic zak vol parelmoerachtig grijze beestjes uit. Hun kopjes zaten nog aan hun lijf en hun glazige zwarte oogjes loerden naar me door het plastic.

‘Laat ontbijt?’

‘Goed voer voor de vissen. Ik probeer ze soms op iets lekkers te trakteren als het me lukt om iets te krijgen. Je kunt de kopjes en pootjes eraan laten zitten.’ Hij viste een Zwitsers zakmes uit zijn zak en gaf het aan mij zonder me ook maar iets langer aan te raken dan nodig was. Mooi zo – ook geen geflirt van zijn kant. Ik keek naar de plastic zak.

‘Ehm... Orion. Wat heb ik hier precies voor me?’

Hij keek me bevreemd aan. ‘Garnalen.’

Huh? Garnalen waren toch meestal roze en rond, gepeld en in cocktailsaus gedoopt? Ik porde in de zak om de beestjes te testen op hun garnaalachtigheid.

‘Ik wist niet dat ze póótjes hadden.’

‘Echt niet?’

‘Sorry. Ik bedoel, dat had ik moeten weten. Ik ben niet zo’n vissenmens.’

Nu wierp hij me een zijdelingse blik toe. ‘Je weet wel dat we bij een aquarium werken, toch?’

‘Dat weet ik.’

‘Dus er zijn hier heel veel vissen,’ zei hij langzaam.

‘Ja.’

‘Maar waarom ben je bij een aquarium gaan werken als je geen vissenmens bent?’

‘O, nou... Het was ook niet echt wat ik graag wilde.’

‘Nee?’ Hij zag er verward uit. Dit ging helemaal fout. Dat verrekete scheepsramp-gen ook. Ik kon nooit iets goeds zeggen en kraamde vaker onzin uit.

‘Mijn ouders hebben dit baantje voor me geregeld.’ Zelfs ik kon horen hoe verwend dat klonk.

‘Ah,’ mompelde Orion. ‘Dus je bent een zomergast.’ Hij ritste

de hoes van zijn broodtrommel weer dicht en hing hem over zijn schouder.

‘Nee! Nou... mijn moeder is hier opgegroeid. Als kind kwam ik hier vaak. Ik kom uit de stad. Maar ik ben geen toerist.’

‘Portland? Boston?’

‘Eh... New York.’

‘Hm. De Big Apple. Ben ik nog nooit geweest.’

‘Dat méén je niet! O, mijn god, je zou het echt geweldig vinden. Als je van de zee houdt – het natuurhistorisch museum alleen al, daar hebben ze een model van een enorme blauwe vinvis en een tentoonstelling over parelduikers, en de pijlinktvis en de walvis...’

‘Wil je zeggen dat we hier alleen gewoon de zee hebben?’

‘Nee, nee, zo bedoelde ik het niet. Maar, kom op, geef toe,’ zei ik, gebarend naar de voederemmer, de vreemde wezens in de potten en de bank vol hondenharen. Boris tilde zijn kop op. Waarom ratelde ik aan één stuk door? Waarom kon ik niet ophouden? Mijn woordenvloed bleef maar stromen, onstuitbaar en onnozel. ‘Het was hier vroeger echt te gek, maar nu is het wat deprimerend, vind je niet?’

‘Kan best,’ zei hij zacht. Hij wees naar de garnalen. ‘Neem ze maar mee naar beneden als je klaar bent met snijden, oké?’ Toen liep hij weg en Boris slenterde verontwaardigd blaffend achter hem aan.

Mijn eerste dag, en ik had het al gepresteerd om zelfs een hond te beledigen.

*

Het had me beschamend veel tijd gekost om de garnalen te snijden. Beneden zag ik Orion bij het bassin staan met één arm tot aan zijn elleboog in het water. Boris lag bij zijn voeten met zijn kop op Orions sneaker.

‘Ik wist niet wat ik met de schalen moest doen...’ zei ik terwijl ik de emmer naast hem neerzette.

‘Goed werk,’ liet hij me weten. Met zijn blote hand nam hij een stukje garnaal tussen zijn vingers alsof het een sigaret was en stopte die terug in het water. De roggen kwamen er meteen op af, met hun vinnen tegen de rand van het bassin klapperend, het water plonsde eroverheen. Een uur geleden waren ze in mijn ogen nog de Iejoors van de zee, maar nu, met Orion, zagen ze er haast uit als zoogdieren, als een troep kwispelende golden retrievers.

‘Ze mogen je graag,’ zei ik terwijl ik wat ongemakkelijk naast hem bleef staan.

‘Het zijn vissen. Ze mogen me alleen omdat ik ze voer,’ zei hij kortaf.

Ik kende hem nog maar net, maar ik herkende overgevoeligheid altijd meteen. Ik was tenslotte met mijn broer opgegroeid.

‘Over wat ik net zei... Het lijkt me heel leuk om hier te werken.’ Verdorie, zelfs als ik iets positiefs probeerde te zeggen klonk ik nog sarcastisch. Mijn moeder had gelijk: ik moest echt aan mijn toon werken.

‘Het spijt me,’ probeerde ik opnieuw. ‘Ik denk dat ik behoorlijk zenuwachtig ben.’

Dat klonk nog steeds niet geweldig, maar wel beter. In elk geval oprecht.

‘Het is oké,’ mompelde Orion onverschillig, wat alleen nog maar duidelijker maakte hoe lullig ik had gedaan. ‘Ik wil mariene biologie gaan studeren. Dus. Dit is een goede plek om alvast ervaring op te doen. We hebben niet veel geld, maar we hebben een subsidieaanvraag ingediend en Joan heeft me goed geholpen. Ze loopt er niet mee te koop, maar ze is een vooraanstaand wetenschapper. Ze wil een aanbeveling voor me schrijven voor de universiteit.’

‘Cool.’

‘Zeker weten.’

We keken in stilte naar de roggen. Boris kwispelde met zijn staart. De luchtpompen in het bassin maakten een snorrend geluid. Boven hoorde ik Joans voetstappen op de krakende vloer. Een praatje

maken met een onbekende ging me niet zo gemakkelijk af zonder drank.

‘Hebben die beesten een naam?’ vroeg ik uiteindelijk.

‘Officieel niet.’

‘Maar officieus?’

Eindelijk keek Orion op van de roggen. ‘Wil je het echt weten?’ vroeg hij.

‘Tuurlijk.’

‘Goed dan.’ Hij ademde wat aarzelend in, misschien ook wat verlegen met de situatie. ‘Die donkere dat zijn vleermuisroggen, ofwel *bat rays*. Die daar heten Billy Ray Cyrus en Rachael Ray. Die grote bruine is Ray Charles. En zij heet Raven-Symoné.’

‘En die daar verderop? Ray Jay?’

Orion schudde zijn hoofd. ‘Sting.’

Ik moest er zo hard om lachen dat Boris begon te blaffen. Orion gaf hem een geruststellend klopje op zijn kop.

‘En deze jongen?’ vroeg ik terwijl een grote zandkleurige rog naar ons toe gleed – voor zover ik kon zien niet te onderscheiden van Sting en Raven-Symoné.

‘Dat is Link Wray.’

‘Naar de gitarist?’

‘Ken je hem?’ Hij leek onder de indruk. Mooi. Dankzij mijn waardering voor slechte woordgrapjes en mijn vaders platenverzameling krabbelde ik van de bodem omhoog en steeg ik weer een beetje in zijn achting.

‘Je mag ze aaien,’ zei hij. ‘Met twee vingers. Dat zeggen we altijd tegen de kinderen.’

Mijn vingers raakten het water nog maar net aan of Billy Ray en Rachael Ray schoten weg. Sting keerde zich om om me te ontlopen. Ik probeerde de afwijzing van de vissen niet als voortekenen te zien van hoe het tussen Orion en mij zou gaan.

‘Je moet er eentje *Famous Original Ray’s Pizza* noemen,’ opperde ik.

‘Wat is dat?’

‘Een typisch New York-dingetje. Die pizzeria’s zitten overal in de stad, met verschillende variaties op die naam. Mensen bleven de naam jatten om zich voor te doen als de echte *Ray’s Pizza*. Je hebt *Ray’s Original*, *Ray’s Famous*. *Original Ray’s*.’ Zo kon ik nog wel even doorgaan. In mijn Wilde Jaar was pizza mijn favoriete *late night snack* geweest als ik veel had gedronken.

‘Stadse mimicry dus.’

‘Wát?’

‘Mimicry. Zoals een gestreepte inktvis de zeeslang nabootst. Uit zelfbescherming, niet om pizza’s te verkopen, natuurlijk. Maar het idee is hetzelfde. Ik laat je wel een keer een video zien.’

Hij stak nog een stukje garnaal in het water en Rachael Ray of Billy Ray, dat kon ik niet zien, dook naar zijn hand. Ik bekeek de deels onder water verborgen tattoo op zijn arm aandachtig: vijf horizontale streepjes door een cirkel. Zelf had ik een *stick and poke*-tattoo van een ufo boven mijn borst, gezet door een vriendin in haar keuken in Brooklyn terwijl haar moeder taco’s voor ons maakte.

‘Stelt je tattoo een muziknoot voor?’ vroeg ik hem.

‘Eh, ja.’ Hij veegde zijn hand droog aan zijn spijkerbroek.

‘En Link Wray – ben je een muziefreak?’

‘Hm-hm. Laten we het over je taken hebben.’

Kortom: tattoo = strikt geheime informatie. Genóteerd, niet grappig bedoeld.

‘Je begint in de souvenirwinkel,’ ging hij verder. ‘Weet je hoe een kassa werkt?’

‘Ja,’ loog ik. Ik wilde mezelf niet nog meer voor schut zetten dan ik al had gedaan. Hoe moeilijk kon het zijn?

Op mijn eerste werkdag in de souvenirwinkel – een rustige dag, moet ik erbij zeggen – stoorde ik Orion acht keer om hulp te vragen. Acht keer! Ik wist niet hoe ik met het apparaat voor creditcards moest omgaan, en ook niet hoe ik de ledenkorting kon verrekenen. *Nee, ik weet niet of we die sweaters met Katrien de kreeft nog in andere maten hebben – ik vraag het even aan Orion*, en ga zo maar door.

Verder sloeg ik per ongeluk drie keer de prijs voor een speelgoed-clownvis aan bij een vader die door zijn zeurende kind werd belaagd, waarna ik ook nog eens de kassa op slot deed met zijn betaalpas erin.

‘Dus toen je zei dat je wist hoe een kassa werkt...’ Orions stem verstomde terwijl hij op een paar toetsen drukte om mijn fout te herstellen. Het kind bleef maar schreeuwen.

‘Sorry,’ zei de vader, ‘waar zijn de pinguïns?’

Orion was de galante prins van het aquarium. Vanaf mijn plek achter de kassa ontdekte ik dat hij eindeloos geduldig alle vragen beantwoordde: kunnen degenkrabben steken? (‘Nee, ze gebruiken hun staart om zich om te draaien als ze op hun rug komen te liggen.’), of bestaan zeemonsters echt? (‘Zeg nooit nooit.’), of waarom zijn er geen zeeotters in het aquarium? (‘Mán! Dat zou ik ook wel willen! Die zijn zó schattig!’). Hij liet de kinderen zien hoe ze de roggen konden aaien, zoals hij het ook aan mij had laten zien, en tilde zelfs een jochie op dat te klein was om erbij te kunnen.

Die middag stootte ik per ongeluk een kop koffie om, over een doos met speelgoedhaaien.

‘Shit,’ verzuchtte Orion. ‘Kom, ik laat je zien waar de mop staat.’

Zonder overdrijven was het schoonmaken aan het eind van onze werkdag het allerleukste. Orion zette Sam Cooke op, een van mijn vaders favoriete zangers, en floot mee terwijl hij bezig was met de laatste dingen voordat hij kon afsluiten. Ik dweilde alsof mijn leven ervan afhing en schrobde de vloeren schoon van het vuil van jaren, op de maat van songs die ik kon dromen. Misschien was werken toch niet zo’n vreselijke ramp. Schoonmaken kon ik tenminste, en Orion had een goede muzieksmaak.

‘Kan ik nog wat doen?’ vroeg ik hem toen ik klaar was met schrobben.

Hij was het geld in de kassa aan het tellen en mompelde voor zich uit. In de souvenirwinkel klonk de muziek harder. Sam Cooke zong over zijn liefde dat hem had verlaten en heel even vroeg ik me af of mijn moeder me miste.

‘Orion?’ herhaalde ik.

Hij draaide zich naar me om en keek me recht aan. In zijn grijs-groene ogen zag ik plotseling de beloften voor vanavond. Hij zou me een lift naar huis aanbieden. Onderweg zouden we ergens een milkshake drinken terwijl hij me het verhaal achter zijn tattoo verklapte. Daarna gingen we iets doen wat strikt platonisch en gezond was, zoals vliegvisserij of naar de doe-het-zelfzaak met visgerei. *Shit*, zou hij zeggen, lachend om mijn doe-het-zelf woordgrapjes, *die was goed*.

‘Heb je de totalen van de kassa gereset?’ vroeg hij.

O. Laat maar.

‘Ik weet niet eens wat je daarmee bedoelt,’ gaf ik toe.

‘Geeft niet. Maakt niet uit.’

‘Ik kan je wel helpen.’ Ik wilde me wanhopig graag nuttig maken.

‘Nee, hoeft echt niet,’ zei hij zacht. ‘Je kunt echt naar huis nu. Echt.’

Hij hoefde geen vierde keer ‘echt’ te zeggen.

*

Toen ik thuiskwam zag ik Toby over zijn *De Tovenaar van Oz*-puzzel gebogen aan de tafel zitten. ‘Zin om te helpen zoeken?’ vroeg hij me, en hij gebaarde met zijn hand naar de berg puzzelstukjes.

Ik schudde mijn hoofd. Ik had pijn in mijn rug van het schrob-ben. Mijn dromerige, onbereikbare leidinggevende vond me een domme trut. En dat vond ik zelf ook. Ik miste Sam en mijn ouders. Dus nee, ik had echt geen zin om te puzzelen, ik had behoefte aan tequila met zout en citroen en een warm lichaam naast me. Ik wilde mezelf vergeten, op de manier waarop ik dat normaal gesproken deed – maar helaas werd er nu iets anders van me verwacht.

‘Ik ga een strandwandeling maken,’ liet ik Toby weten.

‘De natuur kan helend werken.’

Maar het strand werkte absoluut niet helend. Het was eb, het

stonk er naar riolering en het lag er vol met verroeste blikjes, bierflesjes, plastic tassen op de rotsen en een Nike-sneaker vol water. Het strand was vroeger al vervuild, maar de zee was schoon genoeg geweest voor onderwatertheekransjes en wedstrijdjes adem inhouden. Sam en ik kregen het daar meestal zo koud van dat onze huid blauw werd, maar mama kon het hele eind naar de reddingsboeien zwemmen en weer terug. ‘Sterk New England-geslacht,’ zei mijn vader dan vanaf het strand terwijl hij zijn trui strak om zich heen trok. Als kind was hij vaak verhuisd – zijn verklaring luidde steevast: ‘Mijn vader werkte voor een groot bedrijf,’ maar hij had het langst in Jacksonville, Florida, gewoond, bekend om het openluchtwinkelcentrum, de Jacksonville Jaguars en de stank van de papierfabrieken. We hoefden maar over New York te klagen of hij zei: ‘Vergeet niet dat je voor hetzelfde geld was opgegroeid in een stad die naar zwavel en luiers stinkt.’

Zou ik een ander mens zijn geweest als ik daar was geboren en opgegroeid?

In maart was ik betrapt op het roken van een joint. Niet op het schoolplein, maar er wel zo dichtbij dat ik straf had gekregen: onmiddellijke schorsing, wat in mijn leerlingdossier werd vermeld en daar altijd in zou blijven staan. Wat zouden de universiteiten daar blij mee zijn – niet dus. Mijn ouders, die hun handen vol hadden aan Sam, en mij soms hun ‘kleine avonturier’ noemden, veranderden hun houding tegenover mij compleet. Vervolgens: huisarrest, de ontdekking van mijn tattoo, grondige kamercontrole en grote schoonmaak. Toen: schreeuwend weglopen en met de deur slaan. We probeerden alle drie de conciërges aan onze kant te krijgen (Hector nam mijn brownies aan, om me vervolgens diezelfde avond nog te verlinken).

Tijdens mijn huisarrest in maart, april en mei kwam Sam elke avond naar mijn kamer en bleef met een slap excuus in de deuropening staan. ‘Heb je een puntenslijper voor me?’ of ‘Weet jij waar mijn horloge ligt?’ Alsof ik de ware reden niet doorzag. Dacht hij

nou echt dat hij me daarmee opvrolijkte? Een avond stappen was het enige waar ik vrolijk van werd.

‘Nee,’ antwoordde ik elke keer. Daarna deed ik de deur dicht om zijn gezicht niet meer te hoeven zien.

Ik hoefde hem niet langer als een baby te behandelen en rekening met hem te houden. Het ging veel beter met hem. Hij was een paar kilo aangekomen. Hij speelde Magic met die ene jongen – Tim, geloof ik? En hij haalde verdomd goede cijfers, maar dat was niets nieuws. Ook was hij van plan een bijbaantje als toneelbouwer te zoeken. Wat een positieve omslag, dachten we allemaal, totdat hij plotseling een voorliefde voor vloeibare paracetamol bleek te hebben.

Sam moest je voortdurend in het oog houden, maar mijn ouders hielden hun argusogen voorlopig op mij gericht. En ik had het in die maanden veel te druk met opstandig dwarsliggen om ook maar iets van mijn omgeving te merken.

Ik trok mijn schoenen uit om door het water te lopen, maar de zee was te koud en te grijs, en er was te veel zeewier. Hoe had Fidelia dit ijsskoude water in maart in hemelsnaam overleefd, laat staan dat ze over het strand helemaal naar het dorp had kunnen lopen? Ik staarde naar de zee en stelde me voor dat haar schip daar ergens in de diepte lag, me afvragend welk wrak er erger aan toe was: dat van haar of het emotionele wrak dat ik momenteel was.

Mijn oog viel op iets in het zand, opaalachtig glinsterend en gekarteld. Een zeeoor? Een parel? Mijn adem stokte in mijn keel. Misschien lag er toch een schat op dit strand. Wie weet hadden Sam en ik gelijk toen we dat vroeger dachten? Met een mosselschelp begon ik in het zand te graven, voorzichtig, zodat ik me niet openhaalde aan de vlijmscherpe rand. Al was de schat maar een mooie schelp. Eén mooi dingetje, hoe klein ook, was genoeg voor mij.

Het bleek een tamponinbrenghuls te zijn die half onder het zand lag.

*

Toby was op de bank in slaap gevallen. Ik haalde de blender/
knuffelcavia-combi weg, dekte hem toe met een deken en liet een
briefje voor hem achter: *Violet wil nu even alleen zijn maar ze wenst
je succes met de legpuzzel. Zeg tegen haar moeder dat ze later wel belt.
Getekend, een spook. PS Dat kaneelbroodje was heerlijk.*